Dosar nr.2-23129385-05-2a-04022026

Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Central
Judecător: Mihail Bușuleac

Curtea de Apel Cahul
D E C I Z I E
în numele Legii

07 mai 2026 municipiul Cahul

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud, sediul Cahul
în componenţa:
preşedintele şedinţei de judecată: Evgheni Bancov
judecătorii: Inga Gorlenco, Andrei Scripcenco
Grefiera: Elena Turcenco

cu participarea: avocatului Todorov Maxim în interesele apelantei Chiciuc Oxana și intimatului Nistor Alexandru

a judecat în şedinţă publică, în ordine de apel, cererea de apel depusă de avocatul Todorov Maxim, în interesele lui Chiciuc Oxana, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 29 octombrie 2025, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Chiciuc Oxana către Nistor Alexandru, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud, cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, încasarea cheltuielilor suplimentare în favoarea copilului și încasarea cheltuielilor judiciare,-

C O N S T A T Ă :

Acțiunea civilă:

La 07 septembrie 2023 reclamanta Chiciuc Oxana, prin intermediul avocatului Todorov Maxim, a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului Nistor Alexandru, prin care pretinde: recunoașterea că Nistor Alexandru nu este tatăl biologic a copilului *****, născut la *****, anularea înregistrării paternității lui Nistor Alexandru față de copilul *****, cu radierea numelui din rubrica tata din actul de înregistrare a nașterii nr*****din 04.01.2020, modificarea numelui de familie a copilului ***** „*****” în „*****”.

În motivarea acțiunii a invocat că, reclamanta Chiciuc Oxana a fost în relații de concubinaj cu pârâtul, Nistor Alexandru. În urma acestei relații, s-a născut copilul *****, la data de *****. În certificatul de naștere, la rubrica „tată” figurează Nistor Alexandru, iar la rubrica „mamă” figurează Chiciuc Oxana. În prezent, când copilul ***** are aproape *****, reclamanta a dezvoltat dubii rezonabile cu privire la paternitatea acestuia. Din acest motiv, a decis să se adreseze instanței de judecată cu prezenta cerere. De asemenea, comportamentul pârâtului, Nistor Alexandru, întărește aceste dubii referitoare la paternitate.

Ulterior, la data de 02 mai 2024 reclamanta Chiciuc Oxana, prin intermediul avocatului Todorov Maxim, a depus cerere privind modificarea obiectului și temeiului acțiunii civile, potrivit căruia se solicită: stabilirea locului de trai al copilului minor ***** cu mama Chiciuc

Oxana, încasarea din contul lui Nistor Alexandru în beneficiul reclamantei Chiciuc Oxana, a pensiei de întreținere a copilului minor ***** în mărime de ¼ din salariu și/sau alte venituri ale tatălui Nistor Alexandru până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 18 ani, încasarea din contul lui Nistor Alexandru în beneficiul reclamantei Chiciuc Oxana a cheltuielilor suplimentare legate de întreținerea copilului minor *****, într-o sumă bănească fixă în mărime de 2000 lei achitată lunar până la îmbunătățirea stării de sănătate conform certificatului medical eliberat de medicul de familie, încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

În argumentarea cererii de completare se indică că, reieșind din faptul că pentru moment, dubii referitor la paternitatea lui Nistor Alexandru în privința copilului minor ***** au dispărut, or, Nistor Alexandru pledează insistent asupra faptului că ar fi tatăl biologic al copilului minor și dorește să contribuie la creșterea și educarea acestuia, însă nimic în acest sens nu întreprinde, consideră necesar de a înainta prezenta cerere privind modificarea obiectului și temeiului acțiunii. Ținând cont de vârsta copilului minor *****, relația de afectivitate și condițiile bune de îngrijire și întreținere pe care i le oferă mama Chiciuc Oxana, consideră că domiciliul copilului minor trebuie să fie stabilit cu mama. Mai mult, în prezent copilul minor locuiește împreună cu mama, acesta singură ocupându-se de creșterea acestuia. La fel, mama Chiciuc Oxana dispune de locuință cu toate cele necesare pentru îngrijirea și întreținerea în confortul necesar a copilului *****. Susține că, deși este angajată în câmpul muncii, dispune de salariu, totuși, asigurarea de una singură a unor condiții prielnice dezvoltării armonioase a copilului ***** este destul de dificilă și inechitabilă. Respectiv reieșind din faptul că obligația de întreținere a copiilor minori aparține în egală măsură ambilor părinți, iar Nistor Alexandru, potrivit certificatului de naștere al copilului minor Nistor Alexandru, anexat la materialele cauzei, având calitatea de tată, este obligat să contribuie la întreținerea copilului minor. Cert este faptul că, copilul minor ***** se află în exclusivitate la întreținerea sa, iar pârâtul Nistor Alexandru nu contribuie în nici un mod la întreținerea acestuia deși de nenumărate ori a solicitat acest fapt, motiv din care este nevoită să se adreseze în instanța de judecată pentru încasarea pensiei pentru întreținere. Cuantumul pensiei de întreținere, pe care îl datorează părintele, este reglementat de art.75 alin.(1) Cod penal. Reieșind din faptul că pârâtul Nistor Alexandru este angajat în câmpul muncii, deci dispune de un salariu stabil, este îndreptățită de a solicita încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor ***** în cuantum de ¼ din salariu și/sau alte venituri ale tatălui Nistor Alexandru. Menționează că din informația deținută, în prezent Nistor Alexandru este angajat în cadrul SRL „Psitogeg”. La caz, aduce la cunoştinţă instanţei de judecată că copilul minor ***** prezintă dificultăți serioase de încadrare în mediul social, or, acesta este foarte alergic practic la tot ceea ce îl înconjoară (alimente, praf, mirosuri, îmbrăcăminte, animale de companie etc.) ceea ce cauzează tuse puternică, ceea ce presupune cheltuieli suplimentare permanente pentru a asigura dezvoltarea armonioasă a copilului, pentru tratamentul corespunzător, în special consultarea specialiștilor. La prezenta cerere anexează doar o parte din cheltuielile pe care le suportă mama Chiciuc Oxana cu investigarea şi tratamentul maladiei de care suferă copilul minor ***** (diagnosticat cu *****). Dat fiind faptul obligaţia de întreținere aparține atât reclamantei în calitate de mamă, cât şi pârâtului Nistor Alexandru în calitate de tată, iar suportarea cheltuielilor legate de întreținerea copilului minor comun este destul de împovărătoare pentru ea, mai ales reieșind din starea de sănătate a copilului minor care necesită cheltuieli suplimentare majore, alimentație specială consideră că este îndreptățită la încasarea din contul lui Nistor Alexandru cu titlu de cheltuieli suplimentare legate de întreținerea copilului minor ***** a sumei fixe de 2 000 lei ce va fi achitată lunar.

La data de 14 aprilie 2025 reclamanta Chiciuc Oxana, prin intermediul avocatului Todorov Maxim, a depus cerere privind modificarea obiectului și temeiului acțiunii civile, potrivit căreia se solicită: stabilirea locului de trai al copilului minor ***** cu mama Chiciuc Oxana, încasarea din contul lui Nistor Alexandru în beneficiul reclamantei Chiciuc Oxana a pensiei de întreținere a copilului minor ***** în mărime de ¼ din salariu și/sau alte venituri ale tatălui Nistor Alexandru, dar nu mai puțin de 2 500 lei lunar până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 18 ani, încasarea din contul lui Nistor Alexandru în beneficiul reclamantei Chiciuc Oxana a cheltuielilor suplimentare legate de întreținerea copilului minor ***** într-o sumă bănească fixă mărime de 2000 lei achitată lunar până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 18 ani, încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 29 octombrie 2025, a fost admisă acțiunea civilă la cererea de chemare în judecata înaintată de Chiciuc Oxana către Nistor Alexandru, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud, cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, încasarea cheltuielilor suplimentare în favoarea copilului și încasarea cheltuielilor judiciare. A fost stabilit domiciliul copilului minor *****, născut la *****, cu mama Chiciuc Oxana. A fost încasat din contul lui Nistor Alexandru în beneficiul lui Chiciuc Oxana pensia de întreținere pentru copilul minor *****, născut la *****, în mărime de 1/4 cotă parte din salariu și toate veniturile lunar, dar nu mai puţin 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existență calculată pentru anul precedent de către Biroul Naţional de Statistică, începând cu 02.05.2024 şi până la atingerea majoratului de către copil. A fost încasat de la Nistor Alexandru în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei. În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Solicitarea și argumentele cererii de apel:

La 27 noiembrie 2025, ulterior la 02 februarie 2026, avocatul Todorov Maxim, în interesele reclamantei Chiciuc Oxana, a depus cerere de apel, prin care pretinde: casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 29 octombrie 2025, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Chiciuc Oxana privind încasarea pensiei de întreținere şi stabilirea locului de trai al copilului minor cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a pretențiilor reclamantei, încasarea cheltuielilor de judecată.

În argumentarea cererii de apel sunt invocate următoarele motive, precum că referitor la cerința reclamantei privind încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor suplimentare legate de întreținerea copilului minor ***** în mărime de 2000 lei lunar până la îmbunătățirea stării de sănătate conform certificatului medical eliberat de medicul de familie, instanța de fond a reținut că toate înscrisurile anexate întru demonstrarea cheltuielilor pretinse datează din anii 2020-2023, iar reclamanta nu a prezentat probe concludente și actuale care să confirme existența unor circumstanțe excepționale la momentul examinării cauzei, precum şi necesitatea reală și actuală a suportării unor cheltuieli suplimentare în cuantum de 2000 lei lunar. Totodată, prima instanță a menționat că certificatul medical eliberat de medicul de familie F nr.*****prezentat nu indică în mod expres caracterul grav al bolii, durata tratamentului ori necesitatea unor cheltuieli permanente suplimentare, astfel încât să poată fi reținută incidența prevederilor art.79 din Codul familiei. Privitor la cerința reclamantei privind stabilirea unui plafon minim de 2500 lei lunar, instanța de judecată a menționat că o respinge ca neîntemeiată, or la caz instanța a stabilit pensia de întreținere în cotă procentuală din veniturile pârâtului, cu garantarea unui prag minim

corespunzător indicatorului oficial - minimul de existență, ceea ce respectă în mod complet prevederile legale şi asigură calculul proporțional și ajustarea anuală a pensiei. Cu referire la capătul de cerere privind stabilirea unui plafon minim de 2500 lei lunar, la stabilirea pensiei pentru întreținerea copiilor minori în mărime de 1/4 din salariul şi/sau din alte venituri lunar, începând cu 02.05.2025 (data depunerii acțiunii privind încasarea pensiei de întreținere), dar nu mai puțin 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existență calculată pentru anul precedent de către Biroul Național de Statistică, începând cu 02 mai 2024 și până la atingerea majoratului de către copil, prima instanță nu a analizat dacă stabilirea plafonului minim de 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existență calculată pentru anul precedent de către BNS, este suficientă pentru a păstra un nivel decent de asigurare materială a copilului, inclusiv prin prisma faptului că această obligație de întreținere revine ambilor părinţi, nu doar părintelui cu care locuiește copilul minor. Menționează că obiectul obligației de întreținere îl formează mijloacele necesare traiului, adică alimente, locuință, îmbrăcăminte, medicamente, nevoi spirituale, dar şi mijloace necesare pentru creșterea, educarea, şi pregătirea profesională a copiilor. Întreținerea se acordă nu numai din câștigul din munca în sensul comun, dar şi din alte mijloace ale debitorului obligaţiei de întreținere, tocmai în virtutea principiului potrivit căruia întreținerea se datorează în dependență de nevoile celui care o cere, dar şi cu mijloacele celui care urmează a o plăti. La stabilirea pensiei de întreținere, instanța de fond a acordat prioritate intereselor personale şi financiare ale tatălui, în detrimentul interesului superior al copilului minor. Această abordare contravine principiului fundamental al interesului superior al copilului, consacrat de art.3 din din Convenţia internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993. În conformitate cu datele oficiale publicate de Biroul Național de Statistică, pentru copii în vârstă de 7-17 ani, valoarea medie lunară a minimului de existență pentru anul 2024 este estimată la suma de 3281,70 lei (1/2 din 3281,70 lei = 1640,85 lei). Minimul de existență nu este un model aplicabil speței, or acesta este doar un reper sub al cărui minim nu poate fi stabilită pensia de întreținere. Atrage atenția instanței de apel că cheltuielile necesare asigurării unui trai decent copilului minor sunt net superioare minimului de existență, mai mult că cheltuielile aferente întreținerii copilului au crescut semnificativ în contextul inflației și al majorării costurilor de trai, ceea ce justifică stabilirea cuantumului minim al pensiei de întreținere de 2 500 lei pentru copilul minor, sumă proporțională atât cu nevoile minorului, cât şi cu posibilitățile intimatului Nistor Alexandru. Ține să menționeze că din informația deținută, în prezent Nistor Alexandru este angajat în cadrul SRL „Psitogeg”, c/f 1008603000242 (deține şi calitatea de fondator – 50%). Atrage atenția instanței de apel, că în cadrul examinării apelul declarat împotriva hotărârii instanței de fond, pe cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Stănescu Nadejda împotriva lui Stănescu Gheorghe cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, Curtea de Apel Sud, sediul Comrat a respins ca fiind nefondate alegațiile apelantului precum că „instanța de fond urma să calculeze pensia de întreținere a copiilor în mărime de ½ din valoarea minimului de existență, stabilit de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova pentru limita de vârstă și locul de trai al minorului, începând cu data depunerii acțiunii în judecată și până la data împlinirii de către copil a vârstei majoratului, ceia ce la data adoptării hotărârii constituia 1511 lei (1/2 din 3022 lei)”, din motiv că minimul de existență nu este un model aplicabil, or acesta este doar un reper sub al cărui minim nu poate fi stabilită pensia de întreținere. Un alt exemplu, în cadrul examinării apelului declarat împotriva hotărârii instanței de fond, pe cauza civilă Danilov Elena împotriva lui Ursul Nicolae, cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor, Curtea de Apel Centru a reținut că „cuantumul stabilit de Biroul

Național de Statistică este unul orientativ și nu obligatoriu. Or, această sumă reflectă minimul de existentă, cheltuielile reale de întreținere a unui copil fiind mult mai mari". De asemenea, conform art.243 Cod de procedură civilă: „Instanța judecătorească, pronunțând hotărârea de încasare a unei sume de bani, consemnează în dispozitiv, cu cifre și litere, suma şi moneda în care se percepe". Cu referire la capătul de cerere privind încasarea cheltuielilor suplimentare legate de întreținea copilului minor ***** în mărime de 2 000 lei lunar până la îmbunătățirea stării de sănătate conform certificatului medical eliberat de medicul de familie. Aduce la cunoștință instanței de apel că copilul minor ***** prezintă dificultăți serioase de încadrare în mediul social, or, acesta este foarte alergic practic la tot ceea ce îl înconjoară (alimente, praf, mirosuri, îmbrăcăminte, animale de companie etc.) ceea ce cauzează tuse puternică, ceea ce presupune cheltuieli suplimentare permanente pentru a asigura dezvoltarea armonioasă a copilului, pentru tratamentul corespunzător, în special consultarea specialiștilor. Totodată, nu este necesar ca aceste cheltuieli să fie deja efectuate ori justificate cu facturi, ci este suficient să rezulte existența unei nevoi reale și obiective, în speță maladiei de care suferă copilul minor ***** (diagnosticat cu *****) - fapt confirmat de certificatul medical eliberat de medicul de familie F nr.*****. Din înscrisurile prezentate de reclamanta Chiciuc Oxana întru demonstrarea cheltuielilor pretinse, rezultă că starea de sănătate a copilului impune cheltuieli recurente şi considerabile, iar obligația de întreținere suplimentară vizează sprijinul ambilor părinți în raport cu nevoile copilului. Aceste înscrisuri constituie dovezi clare ale cheltuielilor suplimentare legate de sănătatea copilului, iar în conformitate cu art.3 din Convenția privind drepturile copilului, coroborat cu art.79 din Codul Familiei, ele trebuie avute în vedere ca parte integrantă a obligației ambilor părinți de a contribui la creșterea şi întreținerea copilului. Instanța de judecată neîntemeiat a reținut că reclamanta nu a prezentat probe concludente și actuale care să confirme existența unor circumstanțe excepționale la momentul examinării cauzei, precum şi necesitatea reală și actuală a suportării unor cheltuieli suplimentare în cuantum de 2000 lei lunar. Iar, toate înscrisurile anexate întru demonstrarea cheltuielilor pretinse datează din anii 2020-2023. În acest context, atrage atenția instanței de apel că în susținerea pretenției privind încasarea cheltuielilor suplimentare legate de întreținea copilului minor ***** din partea reclamantei Chiciuc Oxana au fost prezentate următoarele probe: extras din carnetul medical al copilului ***** şi a bonurilor de plată a cheltuielilor legate de investigațiile și tratamentul medical. Deşi instanța de judecată critică înscrisurile prezentate de reclamanta, care în viziunea instanței nu sunt concludente și actuale, probele prezentate de reclamanta demonstrează contrariul şi anume evoluția cheltuielilor medicale suportate de reclamanta, în perioada anilor 2020-2023, pentru tratamentul maladiei de care suferă copilul minor ***** (diagnosticat cu *****). În jurisprudența CEDO și în dreptul intern, interesul superior al copilului impune ca părinții să asigure tratamentele curative şi preventive, intervențiile medicale care privesc bunăstarea, dezvoltarea fizică și psihică a copilului, menținerea unei stări generale de sănătate normală. Or conform art.3.1 din Convenția cu privire la drepturile copilului adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la New York la 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

La data de 14 aprilie 2026 a fost înregistrată referinţă la cererea de apel depusă de intimatul Nistor Alexandru, potrivit căreia se solicită respingerea apelului cu menținerea hotărârii Judecătoriei Cahul din 29 octombrie 2025.

În argumentarea referinței sunt invocate următoarele motive precum că, referitor la cuantumul pensiei de întreținere (plafonul de 2500 lei), apelanta solicită o sumă fixă de 2500 lei, invocând inflația și nevoile copilului. Totuși, prima instanță a stabilit corect plata a 1/4 din venituri, garantând un prag de 50% din minimul de existență. Argumentul apelantului, precum că această formulă este echitabilă deoarece se ajustează automat la realitatea economică și la veniturile sale actuale. Stabilirea unei sume fixe de 2500 lei fără a ține cont de veniturile sale reale (SRL „Psitogeg") ar fi o povară excesivă care contravine art.75 din Codul familiei. La caz, solicită instanței să ia în considerare faptul că, pe lângă copilul *****, are la întreținere încă un copil minor ***** pentru care achită benevol pensia de întreținere. Dovezile privind plățile efectuate și existența celui de-al doilea copil au fost prezentate și examinate de prima instanță. Conform legii, la stabilirea cuantumului pensiei, instanța trebuie să țină cont de starea materială și familială a părților. Obligarea sa la plata unei sume fixe de 2500 lei către apelantă, în condițiile în care are obligații de întreținere și față de un alt copil ***** ar crea un dezechilibru financiar și ar încălca dreptul celui de-al doilea copil de a beneficia de o întreținere egală din partea tatălui. Cu privire la cheltuielile suplimentare (2000 lei lunar), apelanta pretinde cheltuieli pentru tratarea laringotraheitei, însă prima instanță a reținut corect că probele prezentate (bonuri și certificate) sunt vechi (anii 2020-2023) și nu demonstrează o necesitate actuală și permanentă. Argumentul precum că, diagnosticul invocat nu presupune, conform actelor medicale prezentate, o stare de boală gravă sau invaliditate care să necesite plăți lunare fixe de 2000 lei în mod permanent. Simpla existență a unei afecțiuni sezoniere nu justifică aplicarea art.79 din Codul familiei privind „circumstanțele excepționale". Concluzii hotărârea Judecătoriei Cahul a fost luată prin prisma interesului superior al copilului, asigurându-i acestuia întreținerea necesară în raport cu posibilitățile reale ale ambilor părinți.

Termenul de declarare a apelului:

Conform art.362 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei se constată că, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost pronunțată public la data de 29 octombrie 2025. Apelul inițial declarat de avocatul Todorov Maxim, în interesele reclamantei Chiciuc Oxana, a fost înregistrat la data de 27 noiembrie 2025, ulterior la data de 02 februarie 2026 a fost înregistrat apelul motivat. Prin urmare, se constată că, apelul este depus în termen.

Procedura de citare a părților a fost legal executată:

În ședința instanței de apel nu s-au prezentat apelanta Chiciuc Oxana și reprezentantul intervenientului accesoriu Structurii Teritoriale de Asistență Socială Cahul, fiind legal citații, fapt confirmat prin avize de recepție, interesele apelantei fiind apărate de avocatul Todorov Maxim, iar STAS Cahul prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Conform art.379 alin.(2) Cod de procedură civilă, *neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.*

Fiind în prezența datelor cu privire la citarea legală a apelantei Chiciuc Oxana și intervenientului accesoriu Structurii Teritoriale de Asistență Socială Cahul, Completul de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Argumentelor părților în instanța de apel:

În ședința instanței de apel reprezentantul apelantei Chiciuc Oxana, avocatul Todorov Maxim, a pledat pentru admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate, pe rațiunile înserate în cererea de apel, cu pronunțarea hotărârii noi în sensul formulat atât în acțiunea civilă, cât și în cererea de apel.

În ședința instanței de apel intimatul Nistor Alexandru a pledat pentru respingerea cererii de apel, cu menținerea hotărârii contestate pe rațiunile înserate în partea motivatorie a referinței anexate la materialele cauzei.

Aprecierea instanței de apel:

Verificând materialele cauzei, analizând în complex argumentele şi criticile relatate în cererea de apel şi în ședința de judecată, respectând limitele judecării apelului inserate la art.373 Cod de procedură civilă, cu respectarea principiului disponibilității părților de a dovedi circumstanțele pe care le invocă drept temei a obiecțiilor sale (art.118 Cod de procedură civilă), Completul de judecată conchide asupra necesității admiterii apelului declarat, casării parțiale a hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 29 octombrie 2025, în partea soluționării pretenție privind încasarea cheltuielilor de judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.373 alin.(1), (2), (5) Cod de procedură civilă, *„(1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel”*.

În conformitate cu art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, *„instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: c) să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărîre.”*

Conform art.386 alin.(1) lit.a), d) Cod de procedură civilă, *„hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.”*

Conform art.387 lit.c) Cod de procedură civilă, *„se consideră că normele de drept material sânt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: c) a interpretat eronat legea.”*

În această ordine de idei, instanţa de apel evidențiază că, efectul devolutiv al apelului presupune două limite raționale: tantum devolutum quantum apellatum, adică instanţa de apel rejudecă în fapt şi în drept, ceea ce apelantul a înțeles să atace din hotărârea primei instanțe, fiind o consecință a principiului disponibilității care guvernează procesul civil; şi tantum devolutum quantum iudicatum, unde instanţa de apel efectuează o nouă examinare în fond, dar şi exercită controlul judiciar complet, în fapt şi în drept, asupra ceea ce a hotărât prima instanţă, şi din acest motiv instanţa de apel nu poate fi pusă în situația de a soluționa cereri care nu au fost formulate în faţa primei instanțe, adică cereri absolut noi prin care să se invoce pretenții noi.

Potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, instanța de apel are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani contra

Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr.21522/93 din 29.05.1997 §43). Conform recomandărilor avizului Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) nr.11 din 2008, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Instanţa de apel menționează că, art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Completul de judecată constată că, potrivit certificatului de naștere nr. *****, se atestă că Chiciuc Oxana și Nistor Alexandru sunt părinții copilului minor *****, născut la ***** (f.d.6). Copilul minor ***** se află la educarea și întreținerea mamei Chiciuc Oxana, deoarece părtiniți acestuia locuiesc separat.

Conform Avizului-concluzie privind determinarea domiciliului copilului ***** nr.101/PC-CH din 04 martie 2025, eliberat de Structura Teritorială de Asistență Socială Sud, Autoritatea Tutelară Teritorială Cahul, susține cererea reclamantei Chiciuc Oxana privind stabilirea domiciliului copilului *****, născut la data de *****, de asemenea, potrivit Actului de examinare a condițiilor locative din 04 martie 2025, rezultă că reclamanta Chiciuc Oxana dispune de condiții corespunzătoare pentru creșterea, îngrijirea și asigurarea unui trai decent copilului minor (f.d. 116, 117-118).

Prin acțiunea civilă inițială depusă la data de 07 septembrie 2023, reclamanta solicită recunoașterea că Nistor Alexandru nu este tatăl biologic a copilului *****, născut la *****, anularea înregistrării paternității lui Nistor Alexandru față de copilul *****, cu radierea numelui din rubrica tata din actul de înregistrare a nașterii nr***** din 04.01.2020, modificarea numelui de familie a copilului ***** „*****” în „*****”.

Ulterior, la data de 02 mai 2024 reclamanta Chiciuc Oxana, prin intermediul avocatului Todorov Maxim, a depus cerere privind modificarea obiectului și temeiului acțiunii civile, potrivit căruia se solicită: stabilirea locului de trai al copilului minor ***** cu mama Chiciuc Oxana, încasarea din contul lui Nistor Alexandru în beneficiul reclamantei Chiciuc Oxana, a pensiei de întreținere a copilului minor ***** în mărime de ¼ din salariu și/sau alte venituri ale tatălui Nistor Alexandru până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 18 ani, încasarea din contul lui Nistor Alexandru în beneficiul reclamantei Chiciuc Oxana a cheltuielilor suplimentare legate de întreținerea copilului minor *****, într-o sumă bănească fixă în mărime de 2000 lei achitată lunar până la îmbunătățirea stării de sănătate conform certificatului medical eliberat de mediul de familie, încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

La data de 14 aprilie 2025 reclamanta Chiciuc Oxana, prin intermediul avocatului Todorov Maxim, a depus cerere privind modificarea obiectului și temeiului acțiunii civile, potrivit căruia se solicită: stabilirea locului de trai al copilului minor ***** cu mama Chiciuc Oxana, încasarea din contul lui Nistor Alexandru în beneficiul reclamantei Chiciuc Oxana a pensiei de întreținere a copilului minor ***** în mărime de ¼ din salariu și/sau alte venituri ale tatălui Nistor Alexandru dar nu mai puțin de 2 500 lei lunar până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 18 ani,

încasarea din contul lui Nistor Alexandru în beneficiul reclamantei Chiciuc Oxana a cheltuielilor suplimentare legate de întreținerea copilului minor ***** într-o sumă bănească fixă mărime de 2000 lei achitată lunar până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 18 ani, încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

Prima instanță fiind investită cu examinarea cauzei civile a hotărât admiterea acțiunii civile, a stabilit domiciliul copilului minor *****, născut la ***** cu mama Chiciuc Oxana, a încasat din contul lui Nistor Alexandru în beneficiul lui Chiciuc Oxana pensia de întreținere pentru copilul minor *****, născut la *****, în mărime de 1/4 cotă parte din salariu și toate veniturile lunar, dar nu mai puţin 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existență calculată pentru anul precedent de către Biroul Naţional de Statistică, începând cu 02.05.2024 şi până la atingerea majoratului de către copil, a încasat de la Nistor Alexandru în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei și în rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Partea reclamantă în cererea de apel este rezervat asupra cuantumului încasării pensii de întreținere a copilului minor, cât și a neîncasării cheltuielilor suplimentare legate de întreținerea copilului minor în sumă de 2000 lei lunar.

Este de notat că, conform art.58 Codul familiei, *(1) părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. (2) Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil*.

Iar, la art.74 alin.(1)-(3) Codul familiei este stipulat că, *părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale*.

Potrivit art.76 Codul familiei, *(1) în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote părţi din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.(2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului*.

Mai mult ca atât, Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, în art.3 alin.(1), art.18 alin.(1) stabilește, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate. Statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz,

reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Situații de acest gen sunt reglementate și prin art.27 alin.(2) din Convenție, potrivit căruia părinților și oricăror altor persoane, care au în grijă un copil le revine, în primul rând, responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului.

Astfel, instanța de judecată, soluționând problema încasării pensiei de întreținere, are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară pentru buna dezvoltare a acestuia, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal, și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

Instanța de fond corect a hotărât că Nistor Alexandru este angajat în câmpul muncii, având un venit lunar stabil din care poate fi calculată pensia de întreținere pentru copilul minor ***** în mărime de 1/4 din salariul şi/sau din alte venituri lunar, fapt recunoscut și acceptat de intimatul Nistor Alexandru atât în ședința instanţei de fond, cât și în ședința instanţei de apel.

La acest capitol vor fi respinse afirmațiile expuse în cererea de apel precum că, la stabilirea pensiei pentru întreținerea copiilor minori în mărime de 1/4 din salariul şi/sau din alte venituri lunar, începând cu 02.05.2025 (data depunerii acțiunii privind încasarea pensiei de întreținere), dar nu mai puțin 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existență calculată pentru anul precedent de către Biroul Național de Statistică, începând cu 02 mai 2024 și până la atingerea majoratului de către copil, prima instanță nu a analizat dacă stabilirea plafonului minim de 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existență calculată pentru anul precedent de către BNS, este suficientă pentru a păstra un nivel decent de asigurare materială a copilului, inclusiv prin prisma faptului că această obligație de întreținere revine ambilor părinți, nu doar părintelui cu care locuiește copilul minor.

Or, în conformitate cu datele oficiale publicate de Biroul Național de Statistică, pentru copii în vîrstă de 7-17 ani, valoarea medie lunară a minimului de existență pentru anul 2024, orașe mici, este estimată la suma de 3259,4 lei.

Completul de judecată reiterează că, reieșind din dispozițiile art.58 alin.(1) și art.74 alin.(1) Codul familiei, ambilor părinți le revine obligația de întreținere a copiilor săi minori, în scopul legitim de asigurare a unui suport material suficient dezvoltării armonioase a copiilor, în cazul în care părinții divorțează sau nu mai duc viață comună, iar obligația de întreținere a unui copil nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli bănești, implicând o mulțime de alte obligații și activități subsecvente, respectiv mama Chiciuc Oxana participă la întreținerea și educarea copilului în rând cu tata Nistor Alexandru.

Completul de judecată notează că, instanța de fond just a concluzionat că, la caz instanța a stabilit pensia de întreținere în cotă procentuală din veniturile pârâtului, cu garantarea unui prag minim corespunzător indicatorului oficial – minimul de existență, ceea ce respectă în mod complet prevederile legale și asigură calculul proporțional și ajustarea anuală a pensiei.

Prin urmare, cuantumul minim solicitat al pensiei de întreținere de 2500 lei, este disproporționat și ar putea conduce la un dezechilibru în stabilirea pensiei de întreținere și la o presiune excesivă asupra părintelui obligat la plata acesteia, fără o justificare obiectivă în raport cu nevoile reale ale copiilor.

Mai mult ca atât, Nistor Alexandru a comunicat că la întreținere mai are un copil minor – *****, fapt confirmat prin certificat de naștere ***** (f.d.110), pentru care achită benevol pensia de întreținere, fapt confirmat prin extras din cont (f.d.64-106).

La acest capitol sunt acceptabile afirmațiile expuse în referință precum că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța de judecată trebuie să țină cont de starea materială și familială a părților, iar obligarea lui Nistor Alexandru la plata unei sume fixe de 2500 lei către apelantă, în condițiile în care are obligații de întreținere și față de un alt copil *****, ar crea un dezechilibru financiar și ar încălca dreptul celui de-al doilea copil de a beneficia de o întreținere egală din partea tatălui.

Instanța de apel apreciază critic afirmațiile expuse în cererea de apel precum că, minimul de existență nu este un model aplicabil speței, or acesta este doar un reper sub al cărui minim nu poate fi stabilită pensia de întreținere, cheltuielile necesare asigurării unui trai decent copilului minor sunt net superioare minimului de existență, mai mult că cheltuielile aferente întreținerii copilului au crescut semnificativ în contextul inflației și al majorării costurilor de trai, ceea ce justifică stabilirea cuantumului minim al pensiei de întreținere de 2 500 lei pentru copilul minor, sumă proporțională atât cu nevoile minorului, cât și cu posibilitățile intimatului Nistor Alexandru.

Or, în mod distinct Completul de judecată pune în evidență că suma pensiei de întreținere a copilului minor trebuie să fie reală şi necesară, totodată însă să nu fie în detrimentul celuilalt părinte, iar în cazul dat, pensia de întreținere pentru copilul minor *****, în mărime de 1/4 cotă parte din salariu și toate veniturile lunare, dar nu mai puțin 50 % din valoarea medie anuale a minimului de existență calculată pentru anul precedent de Biroul Național de Statistică, corespunde în mod real nevoilor minorului şi necesității de întreținere la această vârstă fără a încalcă și dreptul tatălui pentru a-și onora obligațiile părintești pentru toți copii săi minori.

Potrivit acțiunii civile, reclamanta Chiciuc Oxana a mai solicitat încasarea din contul intimatului Nistor Alexandru a cheltuielilor suplimentare legate de întreținerea copilului minor ***** în mărime de 2000 lei lunar până la îmbunătățirea stării de sănătate conform certificatului medical eliberat de medicul de familie F nr.*****/, deoarece pot fi reținute incidența prevederilor art.79 din Codul familiei, cât și jurisprudența CEDO, potrivit căruia interesul superior al copilului impune ca părinții să asigure tratamentele curative şi preventive, intervențiile medicale care privesc bunăstarea, dezvoltarea fizică și psihică a copilului, menținerea unei stări generale de sănătate normală.

Potrivit art.79 din Codul familie, *în caz de litigii şi de circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părţi, instanţa judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinţi să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe. (2) Modalitatea participării părinţilor la cheltuielile suplimentare, precum şi cuantumul acestor cheltuieli sînt stabilite de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor şi copiilor şi de alte circumstanţe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabileşte într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. (3) Instanţa judecătorească poate obliga părinţii să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentare.*

Astfel, această normă precitată, intervine în condițiile în care copilul minor este grav bolnav sau copilul major este inapt de muncă, mutilare sau traumatismul care necesită tratamente speciale, necesitatea îngrijirii permanente sau achitării unor servicii medicale și de recuperare

costisitoare, cât și alte situații deosebite (proteze, intervenții chirurgicale urgente, tratamente peste hotare nerezolvabile prin sistemul public de sănătate).

La materialele cauzei, apelanta Chiciuc Oxana prin intermediul avocatului său, a anexat extras din carnetul medical al copilului ***** și a bonurilor de plată a cheltuielilor legate de investigațiile și tratamentul medical, cât și certificatul medical eliberat de medicul de familie F nr.*****, precum că minorul ***** suferă de ***** (f.d.21-58).

Reieșind din conţinutul normei precitate, Completul de judecată atestă justă poziţia instanței de fond precum că, toate înscrisurile anexate întru demonstrarea cheltuielilor pretinse datează din anii 2020-2023, iar Chiciuc Oxana nu a prezentat probe concludente și actuale care să confirme existența unor circumstanțe excepționale la momentul examinării cauzei, precum și necesitatea reală și actuală a suportării unor cheltuieli suplimentare în cuantum de 2000 lei, lunar, iar certificatul medical eliberat de medicul de familie F nr.***** prezentat nu indică în mod expres caracterul grav al bolii, durata tratamentului ori necesitatea unor cheltuieli permanente suplimentare, astfel încât să poată fi reținută incidența prevederilor art.79 din Codul familiei.

Or, în lipsa unor dovezi privind cheltuielile efectiv suportate lunar sau care urmează a fi suportate, în lipsa unor probe obiective, precum recomandări sau prescripții mediale din care să rezulte necesitatea unor cheltuieli permanente suplimentare și a unui raport de cauzalitate între starea de sănătate a minorului și cuantumul sumei solicitate, instanța de fond just a apreciat cerința ca fiind neîntemeiată și nedovedită. Iar, prin încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor *****, în mărime de 1/4 cotă parte din salariu și toate veniturile lunare, tatăl copilului Nistor Alexandru va participa la întreținerea acestuia, inclusiv în sfera sănătății.

Cât privește încasarea cheltuielilor judiciare

Potrivit prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei, conform art.90 lit.g),i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte, cheltuielile de efectuare a expertizei, cheltuieli de asistență juridică*.

Conform art. 94 alin.(l) din Codul de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului*.

Completul de judecată consideră necesar a încasa de la Nistor Alexandru în beneficiul lui Chiciuc Oxana suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat achitată în prima instanță (la stabilirea domiciliului copilului minor), conform bonului de plată nr.7 din 07.09.2023 (f.d.8), or, potrivit Legii taxei de stat nr.1216-XII din 03.12.1992, aplicabilă speței în cauză, acțiunile nepatrimoniale se taxează cu 100 lei.

Completul de judecată consideră necesar a încasa de la Nistor Alexandru în beneficiul statului taxa de stat de a cărei plată a fost scutită reclamanta Chiciuc Oxana, în mărime de 150 lei pentru examinarea în prima instanță, și 212,50 lei pentru examinarea în instanța de apel.

De asemenea, urmează a fi încasată de la Nistor Alexandru în beneficiul lui Chiciuc Oxana suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru, achitată în instanța de apel.

În rest, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 29 octombrie 2025, necesită a fi menținută.

Călăuzindu-se de prevederile art.385 lit.c) art.389-390 Cod de procedură civilă, Completul de judecată, -

D E C I D E :

Se admite cererea de apel depusă de avocatul Todorov Maxim, în interesele lui Chiciuc Oxana.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 29 octombrie 2025, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Chiciuc Oxana către Nistor Alexandru, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud, cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, încasarea cheltuielilor suplimentare în favoarea copilului și încasarea cheltuielilor judiciare, în partea soluționării pretenției privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Se pronunță în această parte o nouă hotărâre, după cum urmează.

Se încasează de la Nistor Alexandru în beneficiul lui Chiciuc Oxana suma de 100 (una sută) lei cu titlu de taxă de stat achitată în primă instanță.

Se încasează de la Nistor Alexandru în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 (una sută cincizeci) lei în primă instanță, suma de 212,50 (două sute doisprezece) lei, 50 bani, în instanța de apel.

Se încasează de la Nistor Alexandru în beneficiul lui Chiciuc Oxana suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxă de timbru achitată în instanța de apel.

În rest, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 29 octombrie 2025, se menține.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei, judecătorul: **Evgheni Bancov**

Judecătorii: **Inga Gorlenco**

Andrei Scripcenco